

Pohyblivý dôchodkový strop? Záleží kto vychová deti
[pravda.sk; 12/10/2018; Pravda ; Zaradenie: Spravodajstvo]

https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/487694-pohyblivy-dochodkovy-strop-zalezi-kto-vychova-deti/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Minister práce Ján Richter. Autor - Robert Hüttner, Pravda

Slovensko stojí pred zásadným rozhodnutím. Zmenou ústavy sa ide stanoviť strop veku odchodu do penzie. Kto vychová deti, pôjde zrejme do penzie skôr ako vo veku 64 rokov.

O nižšom strope pre matky, či výnimočne aj otcov vychovávajúcich deti, sa vedú politické diskusie medzi koalíciou a opozíciou. Lídrom témy v koalícii je Smer. V opozícii sa k téme hlási hnutie Sme rodina.

Podľa informácií, ktoré získala Pravda, sa už aktuálne rodí politická dohoda na tom, že ústava nárok na skorší odchod do penzie z dôvodu rodičovstva zadeklaruje iba všeobecne. A samotné podmienky, aké dieťa sa vlastne bude považovať za "vychované", či komu a aká bude patriť úľava, budú iba predmetom bežného zákona. Ten by sa potom dal v budúcnosti ľahšie meniť, v súlade s vývojom verejných financií.

"Trvám na tom, aby ústavný zákon o dôchodkovom strope obsahoval klauzulu o skoršom odchode na odpočinok za rodičovstvo a výchovu detí – nie za materstvo a rodenie detí," zdôraznil včera pre Pravdu minister práce Ján Richter (Smer). "Samotný mechanizmus skracovania veku odchodu do dôchodku by sa podľa mňa mal riešiť obyčajným – nie ústavným zákonom," dodal minister. Podľa neho však výsledná podoba dôchodkového stropu bude závisieť predovšetkým od konsenzu parlamentných strán.

Vekové úľavy za materstvo by preto nemuseli byť napevno ústavne dané, mohli by sa v parlamente prostou väčšinou upravovať podľa potreby. Otázne je, či sa s tým uspokojia odborári, ktorí chcú svoju zásadnú požiadavku ústavného zakotvenia penzijného stropu presadiť prípadne aj cez referendum. "Musíme si novú situáciu najprv vyhodnotiť. Nevieme, ako sa dohadujú politici – no vieme, že v politike treba robiť aj kompromisy. My zatiaľ žiadame spustiť pol roka za každé dieťa až do troch. A zakotviť to aj ústavne," reagoval včera člen predsedníctva Odborového zväzu KOVO Jozef Balica.

"Pevne verím, že dôjde k dohode a strop referendum nebude treba riešiť," nadviazal poslanec Erik Tomáš (Smer), jeden zo spoluautorov návrhu ústavného zákona. K novému pohľadu na jeho obsah sa vyjadriť nechcel. "Môžem len potvrdiť, že rokovania s opozíciou napredujú," povedal a dodal, že podľa jeho informácií chystá šéf Smeru Robert Fico možno už nadnes tlačovku, kde sa verejnosť dozvie podrobnosti. Ani rozsah zníženia vekovej hranice, aké si nateraz predstavuje jeho strana, Tomáš nešpecifikoval. V minulosti však Smer hovoril o skrátaní o rok za jedno vychované dieťa a o dva za dve a viac detí.

Legislatívny návrh ústavného zákona o penzijnom strope z dielne Smeru, ktorý poslanci v septembri posunuli do druhého čítania, zatiaľ iba ohraničuje vek odchodu 64 rokmi. A zároveň rámcovo uvádza, že každý, kto vychoval dieťa, má mať právo na primerané zníženie penzijného veku "za účelom podpory rodiny a materstva zo strany štátu". Fico však pred prvým čítaním avizoval, že stanovenie konkrétnych vekových hraníc pre matky bude predmetom diskusie pri ďalších čítaniach a do zákona sa dodatočne doplní cez pozmeňovacie

návrhy. Najnovší vývoj teda ukazuje, že ambíciou Smeru bude ústavnou formou presadiť ústavný zákon len v intenciách z prvého čítania.

Hľadajú sa hlasy opozície

Aktuálne sa do penzie ide tento rok vo veku 62 rokov a 139 dní. Priemerný muž na Slovensku sa dožíva zhruba 70 rokov a žena približne 80 rokov.

"Sme za to, aby za každé vychované dieťa išiel z dôchodkového veku rok dolu," povedal včera poslanec opozičnej Sme rodina Peter Pčolinský. Spresnil, že jeho strana by nebola proti, ak by sa táto zásada aj exaktne dostala do ústavy. "Všetko však závisí od očakávanej ďalšej diskusie na túto tému. Nepôjdeme do podpory čohokoľvek, aj s ohľadom na verejné financie," doplnil Pčolinský. Hlasovať za ústavný zákon v akejkoľvek podobe nemieni opozičné OĽaNO.

"Nepodporíme ho. Od začiatku sme mali jedinú podmienku – za každé dieťa, ktoré má skončenú aspoň učňovku, rok dolu. Potom sa však začalo hovoriť, že len pol roka dolu a iba do troch detí. Neviem, prečo by matka, ktorá poctivo vychovala šesť detí, mala byť ukrátená. Naopak, za osem nevychovaných detí by som nedal žiadnu úľavu... V každom prípade, Smer s nami vôbec nerokoval, zrejme nás na presadenie stropu nepotrebuje," reagoval líder hnutia Igor Matovič. Faktom však je, že ekonómovia upozorňujú, že príliš nízky dôchodkový strop by pri starnutí obyvateľstva v budúcnosti zruinoval verejné financie. Ako "populistický" zákon od počiatku odmieta SaS Richarda Sulíka.

Návrh ústavného zákona z dielne poslancov Smeru, ktorým sa má zaviesť dôchodkový strop, parlament v polovici septembra posunul do druhého čítania. Postavilo sa zaň 93 poslancov, 29 bolo proti a 19 sa hlasovania držalo. Okrem časti opozície ho podporili aj niektorí poslanci koalícieho Mostu-Híd, ktorý pôvodne zastropovanie odmietal.

Koalícia nie je jednotná

"Naše stanovisko sa nemení, sme proti tomu, aby sa penzijný strop riešil ústavne, nepoznám inú krajinu na svete, kde to tak je. Ak sa už náš poslanec Andrej Hrnčiar vyjadril verejne, a niekoľkí ďalší neverejne, že sa pomýlili a nabudúce zahlasujú proti, chcem im veriť," zhodnotil včera podpredseda Mostu-Híd a štátny tajomník ministerstva práce Ivan Švejna. Pri plnej účasti poslancov koalície, strany Sme rodina, kotlebovcov a nezávislých by sa však ústavná väčšina 90 zákonodarcov opäť poskladala aj bez bugárovcov.

Zavedenie stropu je podľa jeho zástancov potrebné, keďže na Slovensku ľudia majú jeden z najdlhších týždenných pracovných časov v EÚ, najviac pracujú v nočných zmenách, cez víkendy a sviatky, a dožívajú sa omnoho kratšieho veku v plnom zdraví ako ich rovesníci vo vyspelých krajinách. Sociálna poisťovňa je pritom podľa Fica v dobrej finančnej kondícii a prvé náklady súvisiace so zastropovaním dôchodkového veku prídu až po roku 2035 až 2036.

Podľa stanovísk odborných organizácií vrátane Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť či najnovšie aj NBS, však zavedenie stropu zníži životnú úroveň aj sumy dôchodkov. Vplyvom zvýšenia počtu dôchodcov a nižšej výkonnosti ekonomiky by bolo potrebné nájsť na vykrytie vyšších penzijných výdavkov dodatočné príjmy. Negatívny efekt na výšku dôchodkov priznáva aj doložka vplyvov k návrhu schvaľovaného ústavného zákona. Na

druhej strane v prípade, že neklesne súčasná zamestnanosť a na Slovensko budú naďalej prichádzať cudzinci, a tí sa tu trvale usadia, dôchodkový systém by sa stabilizoval. Pri zachovaní súčasnej zamestnanosti by nebol dokonca potrebný ani II. pilier.

V minulosti stačilo na penziu aj 54 rokov

Ešte za socializmu odchádzali matky na odpočinok skôr. Kým muži pracovali obvykle do šesťdesiatky, bezdetné ženy o štyri roky menej. Za každé narodené dieťa sa odpúšťal ďalší rok. S dvoma deťmi tak nárok na starobný dôchodok vznikal ženám v 54 rokoch.

Zjednocovať odchodový vek žien a mužov sa začal v roku 2004, na základe veľkej penzijnej reformy Ľudovíta Kaníka, ministra práce za Dzurindovej vlády. Mužom sa vtedy odchodový vek zvýšil na 62 rokov a ženám sa podľa počtu detí k pôvodnej vekovej hranici postupne každoročne pridávali ďalšie mesiace. K úplnému odstráneniu vekového rozdielu medzi mužmi a ženami doteraz nedošlo, malo by sa tak stať až v roku 2024.

Žien, ktorých sa ešte týka tento "dobeh", sa, naopak, netýka ani "penzijný automat", na základe ktorého sa od roku 2017 obom pohlaviam dvíha dôchodkový vek každoročne o niekoľko desiatok dní – od budúceho roka to už budú okružle mesiace – v závislosti od zvyšovania priemerného veku dožitia.

Napríklad ženy narodené v roku 1957 s dvoma deťmi môžu preto na budúci rok odísť na odpočinok vo veku 61 rokov aj deväť mesiacov. S úľavou troch mesiacov vyplývajúcou z reformy naštartovanej v roku 2004 a bez prídavku pol roka z titulu predlžovania veku dožitia. Novela ústavy okrem penzijného stropu rieši aj ochranu trojpilierového dôchodkového systému a inštitútu minimálnej mzdy.

Smer pripravil návrh skoršieho dôchodku pre ženy s deťmi

[ekonomika.sme.sk; 12/10/2018; TASR ; Zaradenie: **Ekonomika / Slovensko**]

<https://ekonomika.sme.sk/c/20936102/smer-pripravil-navrh-skorsieho-dochodku-pre-zeny-s-detmi.html>

O návrhu zastropovania dôchodkového veku chce Smer rokovať s opozíciou.

BRATISLAVA. Koaličný Smer spolu s rezortom práce pripravil pozmeňujúci návrh k ústavnému zastropovaniu dôchodkového veku na 64 rokov. Majú sa ním zvýhodniť ženy, ktoré by mohli za výchovu detí odísť do dôchodku skôr. O tom, o koľko skôr by mohli odísť ženy do penzie a akým spôsobom, chce strana rokovať s opozičnými poslancami. Avizoval to predseda Smeru Robert Fico.

V súčasnosti je návrh na ústavné zastropovanie dôchodkového veku v druhom čítaní, definitívne by mal o ňom parlament rozhodnúť na schôdzi, ktorá štartuje v utorok 16. októbra. Strana však na definitívne schválenie ústavného zákona potrebuje väčšinu v parlamente, teda aj hlasy opozície.

"Návrh je prerokovávaný vo výboroch. Bez opozície nie je možné návrh ústavného zákona schváliť. V spolupráci s ministerstvom práce sme pripravili pozmeňujúci návrh, ktorý sa bude týkať predovšetkým žien v prípade, že majú deti, postarajú sa o ne a vychovávajú ich," vyhlásil na piatkovej tlačovej konferencii Fico.

Upozornil, že si dali veľký pozor na formuláciu, ktorá by sa mala v prípade odchodu žien do dôchodku dostať do zákona.

"Veľký pozor sme si dali na formuláciu, aby to nebolo o tom, že keď má niekto štyri deti a nestará sa o ne, že by automaticky takýto človek mal mať určité výhody. Chceme spojiť túto výhodu s tým, že žena sa postará o deti, teda nehovoríme len o materstve, hovoríme o výchove a som presvedčený, že je správne uvažovať, že v takomto prípade by mohla ísť žena do dôchodku skôr," vysvetlil Fico.

Konkrétna podoba článku v ústave v prípade žien má znieť, že "štát podporuje rodinu a rodičovstvo primeraným znížením maximálneho veku potrebného na vznik nároku na primerané hmotné zabezpečenie v starobe".

"Podrobnosti stanoví zákon. My len teraz zakotvíme do Ústavy SR, že žena má nárok na odchod do dôchodku v nižšom veku ako je ten aktuálne stanovený za predpokladu, že sa riadne postará o výchovu svojich detí. Potom môžeme viesť diskusiu aj s opozíciou, o koľko to má byť," doplnil Fico.

Nevie si aktuálne predstaviť, že by sa dal tento mechanizmus pripraviť okamžite.

"Bude preto postačujúce, aby sme prijali toto ustanovenie a vieme, že môžeme začať pracovať na takom mechanizme, ktorý zabezpečí ženám skôrší odchod do dôchodku," myslí si Fico.

Týmto spôsobom by tak mohol návrh na ústavné zastropovanie dôchodkového veku získať aj viac hlasov opozície.

V septembri ho do druhého čítania posunulo 93 poslancov zo 145 prítomných.

Za návrh vtedy hlasovali aj niektorí opoziční poslanci, napríklad z hnutia Sme rodina a ĽSNS.

Fico zároveň opäť zopakoval, že Smer-SD podporuje iniciatívu odborárov, ktorí zbierajú podpisy na vyhlásenie referenda na zastropovanie dôchodkového veku. Odborári majú mať aktuálne približne 180.000 podpisov.

Najviac si polepšia záchranári

[Plus jeden deň; 237/2018; 15/10/2018; s.: 12; mz fd ; Zaradenie: SERVIS]

200 miliónov ide na platy v zdravotníctve +++ Kto a o koľko uvidí viac na výplate?

bratislava - Na mzdy v zdravotníctve pôjde v budúcom roku 200 miliónov eur zo štátneho rozpočtu. Od januára si prilepšia sestry, no okrem nich aj takmer 20 ďalších nelekárskych povolání. Rezort zdravotníctva zverejnil presné sumy. Kto a o koľko uvidí na výplatnej páske viac?

Zvyšovanie miezd sa týka všetkých nelekárskych zdravotníckych pracovníkov pracujúcich v nemocniciach aj v ambulanciách. Okrem sestier sa dotkne povolání ako zdravotnícky záchranár, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, zubný technik, sanitár, ale aj ďalších. Dohodla sa na tom ministerka zdravotníctva Andrea Kalavská s ministrom financií Petrom Kažimírom.

Sestry, ktorých priemerné platy aj s príplatkami v hrubom sú dnes na úrovni 1 082 eur, si od januára polepšia o 85 eur viac bez príplatkov a o 124 eur viac s príplatkami. V prípade sestier špecialistiek to má byť o 101 eur viac bez príplatkov a s príplatkami 147 eur. "Práca každého zdravotníckeho pracovníka je pre nás dôležitá, každý z nich vykonáva nenahraditeľnú prácu," komentovala to ministerka Kalavská. Najviac si však majú polepšiť zdravotnícki záchranári. Ich priemerné platy aj s príplatkami sú v súčasnosti 1 188 eur. Od januára majú zarábať až o 329 eur v čistom viac. V tomto navýšení je započítaný už aj tzv. mzdový automat, vďaka ktorému sa platy týchto povolání zvyšujú každoročne podľa priemernej mzdy v hospodárstve. V súčasnosti je to asi o 4,65 percenta každý rok. Ministerstvo k tomu od januára pridalo jednorazové zvýšenie o ďalších 10 percent. S takýmto navýšením platov sú spokojné sesterské odbory aj komora. "Dlhodobo hovoríme, že situácia sestier a pôrodných asistentiek je neudržateľná, ich stavy sú poddimenzované, sestry preťažené, v nemocniciach pri pacientoch chýbajú tisíce sestier, ich priemerný vek je okolo 50 rokov a mnohé sú pred dôchodkom. Je dobré, že si kompetentní konečne všimli dlhodobé a kritické znižovanie počtov personálu pri pacientoch, čo má prirodzene následky na zdraví obyvateľstva," uviedla predsedníčka odborového združenia sestier Monika Kavecká. fd, FOTO: Robo Hubač, shutterstock

Zdravotníci sa domov nevrátia

BRATISLAVA Podľa Asociácie nemocníc Slovenska (ANS) bude zdravotnícky personál naďalej odchádzať zo Slovenska. V porovnaní s Českom ide na zdravotníctvo o dve miliardy menej, uviedol prezident ANS Marián Petko. Slovenské sestry a doktori sa nebudú vracieť naspäť. "Je pravdepodobné, že zdravotnícky personál naďalej bude odchádzať zo Slovenska," dodal Petko. mz

Problém môžu byť príplatky

BRATISLAVA Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení sa obáva, z čoho vyplatia mzdy. Prezident asociácie Tomáš Malatinský uviedol, že zvýšenie rozpočtu pre rezort zdravotníctva na rok 2019 nepokryje nočné príplatky či zvýšenie platov, pretože zdravotníctvo potrebuje aj zdroje na neočakávané zvýšenie nákladov, na výdavky na energie. mz

Pätina medikov chce do zahraničia

BRATISLAVA V medzinárodnom prieskume Barometer 2017 pätina medikov uviedla, že uvažuje o práci v zahraničí. Ako dôvod uvádza lepšie platové podmienky, lepšie životné podmienky v zahraničí a získanie skúseností. Najviac študentov plánuje odchod do Česka a Nemecka, na treťom mieste je Rakúsko. mz

Foto:

Platy záchranárov by od januára mali rásť až o 329 eur v čistom.

Platy zdravotných sestier v budúcom roku porastú až do výšky 16 percent.

Občiansky zákonník čakajú veľké zmeny

[STV Jednotka, 19:00; Správy RTVS; 12/10/2018; Katarína Wildová; Zaradenie: z domova]

Lubomír Bajaník, moderátor: "Práva bežných ľudí by mali byť silnejšie a napísané akoby v jednom súbore. Ministerstvo spravodlivosti to chce urobiť veľkou zmenou a sprهľadnením Občianskeho zákonníka. K úpravám sa budú môcť od budúceho týždňa vyjadriť všetky štátne inštitúcie, súkromný sektor aj právnické fakulty."

Katarína Wildová, redaktorka: "Občiansky zákonník prejde najväčšou zmenou od svojho vydania. Ministerstvo spravodlivosti chce okrem iného odstrániť duplicitu v Občianskom a Obchodnom zákonníku. Nová podoba zákona má tiež ľuďom pomôcť zorientovať sa vo svojich právach."

Gábor Gál, minister spravodlivosti SR (Most-Híd): "Za uplynulých päťdesiatštyri rokov, odkedy máme tento dnes platný Občiansky zákonník, bol novelizovaný viac ako šesťdesiatkrát. To robí z Občianskeho zákonníka jeden z najneprehľadnejších právnych predpisov, bohužiaľ."

Marek Števíček, riaditeľ odboru rekondifikácie občianskeho práva MS SR: "Predstavte si človeka, ktorý sa ráno zobudí, ide do práce, poobede sa zastaví niečo vybaviť v banke a večer si od suseda požičia príklepovú vrtačku. U nás je absurdný stav, že na každý z týchto úkonov máme samostatný kódex. Máme Zákonník práce, máme Obchodný zákonník, Občiansky zákonník. To čo sa snažíme urobiť je, aby človek čo najväčšie množstvo informácií našiel na jednom mieste."

Katarína Wildová: "Nový zákon by mal napríklad posilniť zmluvnú slobodu medzi stranami, ochrániť slabšie zmluvné strany či definovať využívanie moderných komunikačných nástrojov na uzatváranie zmlúv. Opozičná strana SaS zámer ministerstva víta, tvrdí, že široká verejnosť sa aspoň dozvie, ako jednotlivé zmluvy fungujú."

Alojz Baránik, poslanec NR SR, tímlíder strany pre spravodlivosť (SaS): "Je to dobrá správa, i keď neskorá a budeme veriť, že tie novelizované predpisy, ktoré tam budú, že budú nielen prospešné, ale že budú aj naozaj uvádzané do života súdmi."

Katarína Wildová: "Na budúci týždeň rezort plánuje spustiť neformálne verejné pripomienkové konanie, ktoré potrvá do konca tohto roka. Pripravovanú novelu čaká aj riadne pripomienkové konanie, po ktorom ju rezort predloží na rokovanie vlády."

Edita Pfundtner, štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti SR (Most-Híd): "Ak vláda by stihla prerokovať materiál niekedy koncom júna alebo začiatkom júla, tak by sme vedeli postúpiť materiál aj do Národnej rady Slovenskej republiky na prvé čítanie k septembru v roku 2019."

Radovan Pala, advokát: "Domnievam sa, že by mal byť poskytnutý čo najdlhší čas na to, aby sme o tom návrhu mali možnosť diskutovať, pretože som presvedčený aj po krátkom prezretí toho návrhu, že je to taký, by som povedal, predbežný materiál, ktorý je potrebné ešte kriticky pripomienkovať."

Katarína Wildová: "Ministerstvo dúfa, že nový Občiansky zákonník bude platiť od leta 2020, najneskôr od začiatku roka 2021."
